

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проходження практики виробничої 1
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 101 «Екологія»
всіх форм навчання

Суми
Сумський державний університет
2023

Методичні вказівки до проходження практики виробничої І
/ укладачі Л. Д. Пляцук, А.О. Корнус, О. А. Бурла.– Суми:
Сумський державний університет, 2023. –22 с.

Кафедра екології та природозахисних технологій

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	4
1 Мета практики	6
2 Бази практики	6
3 Охорона праці під час практики	8
4 Права та обов'язки здобувачів вищої освіти і керівників практики	8
5 Програма виробничої практики	11
6 Календарний графік	12
7 Індивідуальне завдання практики	13
8 Звіт про виробничу практику	14
9 Захист оцінювання звіту практики	15
10 Рекомендована література	18

Вступ

Практична підготовка фахівців екологічної спеціальності є надзвичайно важливою, оскільки актуальною залишається проблема збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, інтегрованого управління використанням природних ресурсів, формування екологічної безпеки. Сьогодні Україна потребує фахівців з екологічного напрямку, які були б конкурентоспроможними не лише на вітчизняному ринку праці, але й на міжнародному.

Практична підготовка фахівців-екологів є невід'ємним елементом їх майбутньої діяльності у різних професійних категоріях, під час яких вони набувають: практичних умінь, навичок і компетентностей з екології, охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування у повсякденному житті та професійній діяльності; здатностей приймати екологічно відповідальні рішення щодо забезпечення й управління якістю та безпекою навколишнього середовища і життя на планеті; готових до професійно-практичної і природоохоронної діяльності у сферах освіти, науки, культури, охорони здоров'я, а також виробничій і побутовій з пропагування ноосферо-орієнтованих принципів екологічного просвітництва нинішніх і майбутніх поколінь, їх екологічної освіти для забезпечення сталого розвитку.

Робоча програма практики виробничої 1 підготовлена згідно «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 8 квітня 1993 року, «Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Сумського державного університету», введеного в дію Наказом ректора СумДУ №1372-І від 17 грудня 2021 р. та у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра Екологія та охорона навколишнього середовища спеціальності 101 Екологія, галузі знань 10 Природничі науки.

Практика виробнича 1 для здобувачів вищої освіти першого

(бакалаврського) рівня за спеціальністю 101 «Екологія» усіх форм навчання проводиться згідно навчального плану фактично після 4 семестру та захищається у 5 семестрі. Вона є складовою частиною навчального процесу циклу практичної підготовки і одним з найважливіших етапів формування фахівця даної галузі.

В основі всебічної підготовки фахівців лежить не лише набуття певного обсягу знань, але й формування на їх основі професійних умінь і навичок, формування й розширення організаційних здібностей здобувачів вищої освіти.

У результаті проходження практики виробничої 1 здобувачі вищої освіти здобудуть наступні **компетентності**:

К 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;

К 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

К 08 здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

К 09. Здатність працювати в команді;

К 10. Навички міжособистісної взаємодії;

К 15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук;

К 20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища;

К 21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі;

К 23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень

та **програмні результати**:

ПР 02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування;

ПР 06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття;

ПР 14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та

повідомлення;

ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень;

ПР 21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

1. Мета практики

Метою практики виробничої 1 є закріплення й поглиблення теоретичних знань з природничих дисциплін (метеорологія та кліматологія, ґрунтознавство, гідрологія та гідробіологія, ландшафтознавство) та формування практичних навичок їх застосування при проведенні екологічних досліджень в польових умовах, ознайомлення з організацією та методами природоохоронної роботи із використанням даних гідрометеорологічних, гідрологічних, ґрунтово-ландшафтних досліджень і спостережень у природоохоронних установах та на територіях природно-заповідного фонду.

2. Бази практики

Базами практики можуть бути державні або комунальні природоохоронні установи, адміністрації заповідників, національних (регіональних) природних парків, з якими укладено відповідні договори (угоди) про проходження практик; інші природоохоронні підприємства (установи) за спеціальністю, які пропонують місця практики на ініціативній основі та гарантують проведення практики згідно з програмою; профільні підприємства та організації, працівники яких навчаються в університеті без відриву від виробництва.

Бази практики повинні мати матеріально-технічні та організаційні умови, що відповідають вимогам практики.

В окремих випадках практика може бути проведена на

кафедрі ЕПТ.

У випадку самостійного вибору бази практики здобувачі вищої освіти зобов'язані надати кафедрі договір з установою (організацією, підприємством, управлінням), де він проходитиме виробничу практику, за підписом керівника установи, завіреного печаткою.

Для опанування системи практичних умінь, виконання певних типових завдань діяльності для здійснення виробничих функцій здобувачі вищої освіти повинен:

- у повному обсязі виконати індивідуальне завдання, видане керівником практики;
- користуючись понятійно-термінологічним апаратом основ екології, положеннями екологічних законів, опрацювати навчальну та наукову літературу, обґрунтовувати наукові висновки, давати професійні рекомендації, застосовувати знання у формуванні технічних заходів щодо вирішення сучасних проблем довкілля;
- обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних;
- уміти контролювати виконання заходів щодо поліпшення стану довкілля, застосовуючи новітні технології в умовах еко- й геосистеми та складати програму моніторингу;
- брати участь у раціоналізаторській і винахідницькій роботі, спрямованій на створення екологічно безпечних умов функціонування промислових об'єктів;
- користуючись відповідними інструкціями, навчитись розраховувати плату за викиди й скиди речовин-забруднювачів, за розміщення твердих відходів, оцінюючи її розміри з метою оптимізації фінансування природоохоронних заходів;
- оформити звіт, затвердити його у керівника практики від підприємства, засвідчивши його підпис печаткою цього підприємства, отримати письмовий відгук про практику.

3. Охорона праці під час практики

Виконання вимог з охорони праці є основною умовою безпечної роботи під час проходження виробничої практики.

Здобувачі вищої освіти, що від'їжджають на практику, обов'язково проходять інструктаж з техніки безпеки в університеті, про що робиться відповідний запис у журналі.

Здобувачі вищої освіти, що прибув на місце виробничої практики, допускається до роботи лише після інструктажу з техніки безпеки – ввідного та на робочому місці (інструктаж повинен проводити інженер з охорони праці). Після кожного інструктажу проводиться відповідний запис у журналі.

Основні вимоги, яких необхідно дотримуватись під час виробничої практики:

- при користуванні будь-яким видом транспорту, під час проїзду до місця практики та в зворотному напрямі, необхідно суворо дотримуватись вимог, що висуваються до пасажирів;
- приступати до виконання робіт тільки після інструктажу з охорони праці на робочому місці;
- виконувати тільки доручену роботу.

4. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти і керівників практики

Здобувачі вищої освіти під час виробничої практики мають такі права:

- обирати організацію для проходження практики;
- отримувати у повному обсязі належні умови з безпеки праці й виробничої санітарії;
- отримувати (за необхідності) консультації від керівників на базі проходження практики і від університету;
- висловлювати власні пропозиції щодо удосконалення процесу практики.

Обов'язки здобувачів вищої освіти:

- суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку організації;
- знати і чітко дотримуватися правил техніки безпеки і охорони праці;
- працювати над виконанням завдань, передбачених програмою практики;
- дотримуватися режиму робочого дня, правил внутрішнього розпорядку, що діють на базі практики;
- виконувати завдання керівника практики на відповідних ділянках, на яких проходить практика, щодо практичного вивчення програми виробничої практики;
- брати участь у виробничих нарадах, професійному навчанні і самостійно вивчати нормативну документацію;
- підтримувати контакт із кафедрою;
- підготувати звіт за результатами виробничої практики.

Керівник практики виробничої І від кафедри має право:

- складати й узгоджувати зі здобувачами вищої освіти календарно-тематичний план практики, особливості його виконання;
- відвідувати практикантів, вивчати умови їх праці, стан дотримання трудової дисципліни;
- оцінювати, контролювати здобувачів вищої освіти під час практики;
- викликати здобувачів вищої освіти-порушників плану практики, режиму праці в університет для розгляду цих питань цикловими комісіями, адміністрацією закладу.

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- провести організаційні збори зі здобувачі вищої освіти – практикантами, роз'яснити їм завдання, мету, зміст практики, особливості проходження, контролю і звітності;
- сприяти укладанню, вдосконаленню договорів на виробничу практику в кращих підприємствах галузі;
- ознайомити практикантів з програмою практики,

погодити з ними календарно-тематичний план практики, враховуючи специфіку діяльності бази практики;

- постійно підтримувати зв'язок з керівниками практики від організації в питаннях організації практики і дотримання графіка проходження;

- оцінювати змістовні аспекти звіту з практики у відповідності до завдань, передбачених програмою та їх презентація на захисті;

- забезпечити своєчасність оформлення документації з практики, наявність необхідних реквізитів.

Керівник практики виробничої 1 від бази практики має право:

- брати участь в складанні, удосконаленні програми виробничої практики

- брати участь в науково-практичних, підсумкових конференціях з питань виробничої практики;

- брати участь в засіданнях профільних циклових комісій з питань виробничої практики, в роботі комісії із захисту звітів з практики;

- розробляти і рекомендувати університету пропозиції щодо вдосконалення організації виробничої практики;

- одержувати, згідно із Законодавством України, додаткову оплату за керівництво виробничою практикою здобувачів вищої освіти.

Обов'язки керівника практики виробничої 1 від бази практики:

- знати кваліфікаційні вимоги до рівня знань, умінь і професійних навиків здобувачів вищої освіти;

- створити практиканту необхідні умови для проходження практики;

- ознайомити практиканта з правилами внутрішнього трудового розпорядку, контролювати їх дотримання;

- забезпечити для практиканта безпечні умови праці, виробничої санітарії;

- розвивати, вдосконалювати практичні уміння й професійні навички здобувачі вищої освіти в усьому спектрі передбачених програмою практики професій;
- надавати практиканту фахові поради з власного досвіду, залучати його до науково-дослідницької, громадської та організаційної роботи;
- здійснювати щоденний контроль обсягу, якості виконаних здобувачів вищої освіти робіт, виховувати в нього почуття відповідальності за доручену справу;
- допомогти в складанні (разом з практикантом) календарного плану проходження виробничої практики відповідно до тематичного плану, який розроблений кафедрою;
- надавати необхідні консультації та роз'яснення стосовно окремих питань, передбачених тематичним планом;
- здійснювати контроль за дотриманням практикантом трудової дисципліни;
- допомагати практиканту у складанні звіту про практику.
- підготувати характеристику на практиканта, в якій має міститися оцінка за проходження практики виробничої 1 за школою ECTS та національною шкалою, яка характеризує рівень знань та навичок, отриманих студентом під час проходження практики, сумлінність виконання програми практики.

5. Програма практики виробничої 1

Методичне керівництво практикою здійснює кафедра екології та природозахисних технологій. Перед відбуттям студента на практику виробничу 1 кафедра проводить нараду, на якій студента ознайомлюють із програмою практики, порядком її проходження, вимогами до складання звіту про проходження практики, вирішують інші організаційні питання.

До виробничої практики 1 допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію.

На базі практики виробничої 1 студенту – практиканту

призначається керівник практики з числа кваліфікованих працівників. Обов'язки керівника та практиканта див. вище (п.4).

Практика виробнича 1 включає такі етапи роботи:

Етап 1. Організаційні збори:

- визначення з метою і змістом практики,
- уточнення адрес підприємств,
- ознайомлення з вимогами до оформлення звітів по практиці;

- роздача індивідуальних завдань.

Етап 2. Виробничий етап;

- знайомство з діяльністю підприємства, відділом екологічних досліджень;

- проведення інструктажів з техніки безпеки і протипожежної безпеки в хімічних лабораторіях на підприємстві;

- освоєння методів контролю і дослідження в конкретній службі;

- отримання навичок роботи на лабораторному устаткуванні, установках і приладах.

Етап 3. Заключний етап:

- вивчення науково-технічної, нормативної та методичної літератури з обраним напрямом практики;

- підготовка звіту по проходженню практики;

- захист звіту по практиці на кафедрі.

6. Календарний графік

Тривалість практики виробничої 1 визначається навчальним планом і становить 4 тижні (5 кредитів ECTS). Кількість часу, відведеного на опрацювання питань в рамках кожної теми, уточнюється керівником практики від бази практики разом із практикантом відповідно до наявного на базі практики матеріального та іншого забезпечення.

Для раціонального і повного використання цього часу, для виконання програми практики і збору фактичного матеріалу керівники практики від кафедри і бази практики разом із

здобувачами вищої освіти складають календарний графік розподілу часу, призначеного на виконання окремих видів робіт, які необхідно реалізувати під час практики відповідно до конкретних умов і специфіки об'єкта практики (див. табл. 1).

Таблиця 1 – Розподіл часу при проходженні практики виробничої 1

Види робіт	Кількість днів
1 Підготовка до практики, отримання завдання відповідної документації, інструктаж.	1
2. Влаштування на місці практики. Ознайомлення зі структурою підприємства. Засвоєння обов'язків. Інструктаж з техніки безпеки.	3
3. Участь у виконанні виробничих завдань.	7
4. Вивчення методик збору та обробки необхідної інформації.	3
5. Подача матеріалів практики на кафедру. Написання і захист звіту.	7
РАЗОМ	21

Конкретний перелік питань, за якими реалізується практика, а також розподіл часу для їх опрацювання, зазначаються у листі завдання проходження практики.

7. Індивідуальне завдання практики

Індивідуальне завдання практики виробничої 1 є одним з основних звітних робочих документів здобувача. Записи повинні бути якомога повнішими, з аналізом робіт, що виконувалися.

Записи в календар здійснюються щоденно, після завершення певного виду робіт, передбачених програмою практики на виробництві. Можна також записувати і зміст самостійної роботи здобувачі вищої освіти у вихідні, святкові дні.

В індивідуальному завданні треба фіксувати і ті види робіт, які не передбачені програмою, але виконувалися практикантом (участь у виробничих семінарах, колегіях, науковій та громадській роботі).

Керівник практики від організації повинен 2–3 рази на тиждень перевіряти стан записів практиканта, аналізувати й оцінювати їх, роблячи відповідні висновки в завданні.

8. Звіт про практику виробничу 1

Метою виконання практикантом індивідуального завдання є надбання ним під час практики умінь і навичок розв'язання виробничих завдань, вивчення передового виробничого досвіду. Виконання такого завдання активізує діяльність здобувачі вищої освіти, розширює його світогляд, дає первинні навички наукової, аналітичної діяльності.

Звіт з практики виробничої 1 – це матеріал, що містить повну характеристику самостійної роботи практиканта на базі практики. Не допускається у звіті переказ матеріалів, викладених у навчальних посібниках, інструкціях та лекціях.

Звіт з практики перевіряє і підписує керівник практики від бази практики.

Виконаний звіт подається на кафедру в роздрукованому варіанті (або електронно через особистий кабінет якщо навчання відбувається онлайн).

Звіт з практики повинен мати таку структуру:

- 1) титульний лист (див. додаток А);
- 2) індивідуальне завдання (див. Додаток Б);
- 3) відгук керівника (характеристика) від бази практики з зазначенням оцінки;
- 4) зміст із зазначенням сторінок;
- 5) основний матеріал:
 - місце знаходження об'єкта досліджень, його фізико-географічні, кліматичні умови (обсяг до 2 стор.);
 - адміністративно-господарський поділ, економічні

умови діяльності (обсяг до 2 стор.);

- загальна характеристика організації (обсяг 1 стор.);
- короткий аналіз діяльності бази практики з проблеми, що вивчаються (обсяг 1 стор.);
- суть, методика, результати досліджень (обсяг 3-4 стор.);
- законодавча й нормативна база об'єкта досліджень (обсяг 1 стор.);
- висновки й пропозиції щодо предмета досліджень (обсяг 1 стор.);
- список використаної літератури;
- додатки (за необхідності).

Загальний обсяг оформленого звіту 15-20 сторінок формату А4. Текст набирати через 1,5 інтервал, кеглем 14, шрифт Times New Roman.

Виконане завдання, разом із відгуком керівника та щоденником практики, протягом 3-х днів після завершення практики, здається керівникові практики від університету для перевірки.

9. захист та оцінювання звіту з практики

Звіт з виробничої практики повинен бути зданий керівнику практики від кафедри не пізніше 2-х тижнів після завершення терміну практики.

Лист «Індивідуальне завдання» повинен бути завірений печатками й підписами керівника практики, з необхідними вкладками і доповненнями.

Звіт повинен бути належно оформлений, підписаний і завірений печаткою керівника від бази практики.

Індивідуальне завдання та звіт перевіряються керівником практики від кафедри і допускаються до захисту. Всі зауваження (якщо вони є) від керівника підприємства щодо якості звіту повинні бути усунені здобувачами вищої освіти у вказані викладачем терміни.

Звіт не допускається до захисту при наявності хоча б одного із таких недоліків:

- не заповнений титульний аркуш щоденника, недостатньо підписів, відсутня печатка;
- відсутня характеристика роботи практиканта від керівника практики з бази практики;
- не заповнений щоденник практики;
- незадовільно оформлений матеріал звіту;
- матеріал звіту не є індивідуальним та не пройшов перевірку на плагіат;
- порушені терміни здачі звіту викладачеві для перевірки.

Всі зауваження, недоліки звіту керівник практики від кафедри наводить у висновках (рецензії) в кінці щоденника. Там же вказуються і терміни усунення недоліків. Потім звіт повертають здобувачі вищої освіти на доопрацювання недоліків – для повторного рецензування.

Коли звіт допущений до захисту, здобувач вищої освіти повинен ознайомитися з рецензіями керівника, підготувати відповіді на запитання, згадані в рецензії, показати виправлені помилки.

Захист звітів з виробничої практики здійснюється в терміни, встановлені навчальною частиною університету (не пізніше 10 днів по завершенні практики).

Здобувач, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з університету. Здобувач, який не виконав програму практики з поважних причин або отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, проходить практику повторно у терміни, визначені адміністрацією університету.

Підсумки результатів практики виробничої 1 студента оцінюються під час захисту ним звіту з практики. Оцінювання відбувається за диференційованою оцінкою згідно шкали (див. табл. 2)

Таблиця 2 – Шкала оцінювання

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	A $90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	B $82 \leq RD < 89$
4 (добре)	C $74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	D $64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	E $60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	FX $35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	F $0 \leq RD < 34$

Оцінка захисту здобувачем звіту з практики виробничої 1 заноситься до залікової відомості. Студент, який не виконав програму практики або отримав незадовільний відгук на базі практики, або незадовільну оцінку під час захисту звіту з практики, має повторно пройти практику згідно діючих правил ліквідації академічної заборгованості.

10. Рекомендована література

1. Загальна екологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. М. Вінічук. — 2-ге вид., випр. та доп. — Житомир : Житомирська політехніка, 2021. — 184 с.
2. Ландшафтознавство [Електронний ресурс] : курс лекцій / В. М. Воловик. — Вінниця : Твори, 2018. — 254 с.
3. Ландшафтознавство: прикладні аспекти [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / А. В. П'яtkова, Н. О. Роскос. — Одеса : Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. — 122 с.
4. Прикладне ландшафтознавство [Електронний ресурс] : підручник / В. М. Петлін, О. В. Міщенко. — Луцьк : Вежа-Друк, 2021. — 328 с.
5. Методичні вказівки до проходження практики навчальної для студентів спеціальності 101 «Екологія» освітнього ступеня «бакалавр» всіх форм навчання / укладачі: Л.Д. Пляцук, С.М. Шевченко, О.М. Яхненко, Н.О. Макаренко, О.А. Бурла, – Суми : СумДУ, 2019. – 163 с.
6. Методичні рекомендації до виконання програми виробничої практики та написання звіту для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Екологія спеціальності 101 Екологія / Укладачі: Міщенко О.В., Плаксiєнко І. Л. та ін. Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. 52 с
7. Гуцуляк В. М., Максименко Н. В., Дудар Т. В. Ландшафтна екологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 284 с.
8. Методичні рекомендації до проведення виробничої та науково-виробничої практики студентів спеціальності 6.040106 “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування спеціальності 7.040106 і 8.040106 «Екологія та охорона навколишнього середовища» / Укладачі: Гололобова О. О., Максименко Н. В. Хаків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. 53 с.

9. Рибалова О. В. Ландшафтна екологія: курс лекцій. Харків : НУЦЗУ, 2015. 256 с.
10. Слюта А. Обґрунтування змісту виробничої практики в процесі підготовки студентів-екологів // Теорія навчання. 2014. С. 53-58.
11. ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення». <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001217-96#Text>
12. Загальнодержавна програма збереження біорізноманіття України на 2 0 0 7 - 2 0 2 5 р о к и : в е б - с а й т . U R L : <http://www.sea.gov.ua/GIS/BSR/UA/documents>.
13. Environment management activity: Textbook for students of ecological specialties of higher educational establishments / Edit. N.V. Maksymenko. Kharkiv: V.N. Karazin Kharkiv national university, 2012. 336 p.
14. ДСТУ 3928-99 Токсикологія води. Терміни та визначення.
15. ДСТУ 3940-99 Аналізатори складу та властивостей води. Загальні технічні вимоги і методи випробувань.
16. ДСТУ 4004-2000 Сигналізатори токсичності природних та стічних вод біологічні. Загальні технічні вимоги і методи випробувань.
17. ДСТУ 4287:2004 Якість ґрунту. Відбирання проб.

ДОДАТКИ

Додаток А
Форма титульного аркушу звіту.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технічних систем і енергоефективних технологій
Кафедра екології та природозахисних технологій

Звіт про проходження практики виробничої 1

Виконав(ла) здобувач гр. _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Керівник від кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Керівник від бази практики _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Суми, 20 _____

Додаток Б
Форма індивідуального завдання.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
для проходження практики виробничої І

здобувача _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

період з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.
спеціальність _____
освітня програма _____

Мета практики: _____

Основні завдання: _____

Календарний план проходження практики

№	Вид робіт	Термін виконання
1	Визначення мети роботи, об'єкту і предмету дослідження	
2	Складання індивідуального плану проходження практики	
3	Збір, систематизація й узагальнення матеріалу	
4	Розроблення практичних рекомендацій	
5	Оформлення комплекту звітних матеріалів про проходження практики	

Затверджую
Керівник практики від кафедри

(підпис) (ім'я та прізвище)
«___» _____ 20__р.

Індивідуальне завдання отримав(ла)
Здобувач вищої освіти _____
(підпис)
«___» _____ 20__р.

Електронне навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проходження практики виробничої 1
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 101 «Екологія»
всіх форм навчання

Відповідальний за випуск Л. Д. Пляцук
Редактор І. О. Кругляк
Комп'ютерне верстання

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 1,04. Обл. вид. арк. 0,84.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.